

กิตติพนัน สุภาศักดิ์ 2552: ผลกระทบจากการบังคับใช้อัตรากำลังขั้นต่ำต่อสวัสดิการแรงงานไร้ฝีมือ  
ของประเทศไทย พ.ศ.2535-2549 ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชา  
เศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภชาติ สุขารมณ์, Ph.D.  
92 หน้า

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ของการกำหนดอัตรากำลังขั้นต่ำของ  
ประเทศไทย จำนวนแรงงานประเภทต่างๆ ตลอดจนถึงผลกระทบของการปรับอัตรากำลังขั้นต่ำ ต่อสวัสดิการ  
แรงงานไร้ฝีมือของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายปีตั้งแต่ปีพ.ศ.2535 ถึงพ.ศ.2549 โดยใช้วิธีสร้าง  
แบบจำลอง และประมาณสมการเส้นอุปสงค์ในแรงงานและสมการเส้นอุปทานของแรงงาน ประเทศไทยได้มี  
กฎหมายและมีการบังคับใช้อัตรากำลังขั้นต่ำตั้งแต่ปีพ.ศ.2516 โดยมีการปรับอัตรากำลังขั้นต่ำขึ้นตามสภาวะ  
เศรษฐกิจ และได้มีการเปลี่ยนแปลงการบังคับใช้อัตรากำลังขั้นต่ำในปีพ.ศ.2541จากเดิมที่มีอัตรากำลังขั้นต่ำที่  
แตกต่างกันเพียง 3 เขต ไปสู่การมีอัตรากำลังขั้นต่ำที่แตกต่างกันเพิ่มขึ้นตามความแตกต่างของสภาพเศรษฐกิจ  
ของภูมิภาคหรือจังหวัดต่างๆ จากการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ของการกำหนดอัตรากำลังขั้นต่ำคือ เพื่อ  
คุ้มครองแรงงานให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ จัดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมของนายจ้าง และเพื่อใช้ในการ  
การส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ กำลังแรงงานโดยส่วนใหญ่ของประเทศไทยยังมีการศึกษา  
อยู่ในระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า โดยกำลังแรงงานที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่ามีแนวโน้ม  
ลดลงในขณะที่กำลังแรงงานที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษามีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ผลการศึกษา พบว่า ค่าจ้างขั้นต่ำที่ถูกกำหนดจากรัฐบาล ต่ำกว่ามูลค่าผลิตภาพแรงงานไร้ฝีมือและต่ำ  
กว่า อัตรากำลังดุลยภาพที่เหมาะสม จากการกำหนดให้ปีพ.ศ.2535 เป็นปีฐาน ผู้ประกอบการที่มีอำนาจตลาด  
สามารถกดอัตรากำลังให้ต่ำกว่ามูลค่าผลิตภาพแรงงานแต่สูงกว่าหรือเท่ากับอัตรากำลังขั้นต่ำ ผลการศึกษา  
ข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า การกำหนดอัตรากำลังขั้นต่ำที่ต่ำกว่าค่าจ้างตลาดจะไม่ส่งผลให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น  
การปรับอัตรากำลังขั้นต่ำให้สูงขึ้นช่วยลดช่วงความแตกต่างระหว่างมูลค่าผลิตภาพแรงงานกับอัตรากำลังขั้นต่ำ  
ต่ำอันจะเป็นการลดอำนาจของผู้ประกอบการในการกดค่าจ้างให้ต่ำกว่ามูลค่าผลิตภาพแรงงานแต่สูงอัตร  
กำลังขั้นต่ำ ในขณะที่เดียวกันรัฐควรปรับอัตรากำลังขั้นต่ำให้สอดคล้องกับดัชนีราคาเพื่อรักษาอำนาจซื้อของ  
ค่าจ้าง ในส่วนของสวัสดิการของแรงงานไร้ฝีมือจากการคำนวณ พบว่า สวัสดิการโดยรวมของแรงงานไร้ฝีมือมี  
แนวโน้มสูงขึ้นแต่ไม่สามารถระบุว่าการบังคับใช้กฎหมายอัตรากำลังขั้นต่ำเนื่องจากอัตรากำลังที่  
แรงงานได้รับสูงกว่าอัตรากำลังขั้นต่ำ